

КАС С НЕ УЗГЛЯДНЮЄ ПЕТИЦІЇ ЕПІСКОПІВ

МЕКСИКО, 19. серпня. — Президент Кас вислав до архієпископа Мори обширний стеймент, в яким заявляє, що жадане єпископів перекласти резолюцію в відносинах церкви до держави є анахронізмом, бо це значило б узнавати державу в державі.

Кас признає єпископам право петиції, але зазначає, що та петиція, яка домагаться завершення реалізації клявулу конституції, не може бути узгоджена, бо вона противна його політичній і філософській переконаням.

Кас заявив далі, що уряд не буде мішатися до того, чи католики ходять до церкви чи ні, так як не мішатися в внутрішній дії других корпорацій. Можуть собі робити, що хочуть і як довго хочуть. Колик одначе протест і бойкот католиків буде пошкідливо за агітацією до заворушень в державі, тоді уряд буде проти тих, що є причиною ворожобі, поступати після карного закону, як проти ворожобників держави.

НАДЮТЬСЯ, ЩО СОВТИ ВИЗНАЮТЬ ДОВГИ. ВАШІНГТОН, 19. серпня. — В урядових кругах того переконання, що коли усунено від впливу Зіновєва і Каменєва, а остане сам Сталін при владі, прийде до великої зміни в відносинах совітів до заграничних держав. Зіновєв через пропаганду світової революції робить неможливим всяке зближення. Сталін є то думки, що економічне відоруження совітів неслимисне без заграничного капіталу.

МАЛИ ЗНАЙТИ ПІСТОЛЬ, ЯКИМ ЗАБИТО ПАСТОРА ГОЛЛА. ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА, 19. серпня. — Стеней Трего довів до поліції, що шофер Вільям Вінтнер має у себе пістоль, яким забито Голла. Такий пістоль дійсно знайдено в домі Вінтнера.

КАНАДА БУДЕ ПОМАГАТИ В ОФСОРВАННО ПРОГІБИЩІ. ПОЛ СМІТ, 18. серпня. — Генерал Ендрус просив секретаря стейту Келлога, щобі поробити заходи через генерального конзула в Оттаві, щобі владати спільну конференцію з канадійським представничим урядом в справі охорони Америки перед начекаваннями алькоголю з Канади.

ВОЗДУШНА ПОЧТА НЕ ОПЛАЧУЄТЬСЯ. ВАШІНГТОН, 18. серпня. — Почтовий департамент подає, що генеральний постестер робить всі можливі заходи, щобі заінтересувати приватний капітал воздушною поштою. Ходить тут о те, що сам перельоті почти не оплачується.

ГАРНИЙ УСМІХ ОПЛАЧУЄТЬСЯ. НЬО ЙОРК, 18. серпня. — Ганна Грубер, одна з сімох дочок білого емігранта, не знала, що з собою робити, коли її повідомляли, що один докатор з Шінгаю записав її в ресторані \$25,000 за усміх. Родина пригаладі собі, що коли Ганна мала 9 літ, мешкав у них молодий студент медицини, який так любив дитину за її усміх, що приробив їй за той усміх гарний папуарнок.

СКОРСЬКИЙ ВІДБУВ ПРОБУ. НЬО ЙОРК, 18. серпня. — СкоРСький відбув щасливо пробу зі своєю новообудованою аероплянної і готується до дороги до Європи. Сам він був за царських часів головним начальником воєнової відомості флоту. Підчас революції перейшов до Франції і тут працював над новим моделем, яким саме хоче владати подорож через Атлантицький океан.

НОВА ШПОНАЖА

У Володимирі Волинським відкрито поліції нову шпійонську акцію, яка мала доставляти площині — цей раз вже Союзові Радянських Республік. На чолі стояла місцева урядица Каса Хорих. Арештовано 8 осіб.

БУНТИ ПО ПОЛЬСЬКИХ ТЮРМАХ

Дня 30. липня, о 7. години рано, вибух бунт в тюрмах Грудзандоза. Кількасот ввизнів, заарештованих на доволотній карі, повставали по всіх кайках шиб, з поломананх локів, локів і зварилих стодерських поробилиць барикади. Визнів домагалися усунєння тюремних гнобителей.

ЩО КОНФІСКУЄТЬСЯ В ПОЛЬЩІ

Професор І. Шимонович вивдав у Львові статистичну розвідку про територію її населєня Західньої України. Хоча брошура була надписана на підставі урядових статистик, російської і польської, брошуру прокуратор сконфіскуєвав, а суд конфіскуату затвердив як „тенденційність“.

УКРАЇНСЬКІ АРТИСТИ — ЗА КОРДОН

Для ознайомлення із західним театральним мистецтвом Наркомсовета УССР вивраждає за кордон директора театру „Березиль“ Лєся Курбська і артистів того-ж театру Бучми і Чистякову. Для тієї-ж мети вїздить артистка Гакєбуш.

ВИРОДНИЙ СИН

В Жубкові, пов. Сокаль, стала така страшна подія. Богатий, 45-морговий господар Іван Яромюк мав сина Миколу. Коли Микола оженився, заждав від батька, щобі занятабулював весь ґрунт на него.

ПЧОЛИ ЗАЛИ ДИТИНУ

В Клустернайбургі коло Відня мама-ліпачка дводитну дитину в пасіці, а сама побігла по шось до хати. Тимчасом дитина приближалась до улья і палачинки зачала штуркувати вікна.

ЗАДРІСТ ПРИЧИНОЮ УБИЙСТВА

В селі Мокрянї, пов. Мостиска, парубки вбили парубка Петра Словського, бо женився з дівчиною, яку хотіли мати жінокою інші парубки. Одної неділі мав відбутися шлюб Словського, але перед самим шлюбом знайдено жениха неживого.

ГОЛОДУЄ СЕЛЯНИН, НЕ ЖИРУЄ Й УЧИТЕЛЬ

„Адеверул“ з 26. УІ. ч. р. наводить цікаві уривки з листа одного сільського вчителя, що дають добру характеристику тяжкого побуту культурних верств Бєсарабії за панування Румунії.

ПОДРОБИЦІ ПРО ТРАГІЧНУ СМЕРТЬ О. МЕНШІНСЬКОГО, ПАРХА В МАЛАСТОВІ

Покійник був деканом, відцєм. День перд своєю трагічною смертю добрав від гроші на виплату священним свого деканату. Довдалясь про те бандіти і вночі 2 узброєні страбуї напали на приходство, настрабуї слугу і увийшли до кімнати, де спав о. М. Меншїнський.

ЗРІСТ НАСЕЛЄНЯ НА КАРАПНІ

Санітарна небезпека країни, імперіялістична й громадська війни, та голод негативно відбилися на зрості населєня. Ужє з 1915 року починається зменшення населєня.

ЖИДІВСЬКА РЕСПУБЛІКА НА СІБІРІ

МОСКВА, 19. серпня. — Сталин заявив в справі жидівської колонізації, що уряд робить всі можливі заходи, щобі створити на Сибірі жидівську республіку, куди буде спрямована вся дальня жидівська колонізація.

ЧАСТИНА МАЙНЕРІВ ВЕРТАЄ ДО РОБОТИ

ЛОНДОН, 19. серпня. — Конференція майнерів з власними не доєва до ніякого позитивного результату. Властїтелі обстоювали осьмигодинний день праці, а рївною особі умови по рївних дистриктах.

СКІЛЬКИ АМЕРИКАНЦІВ ВІДВІДАЛО ФРАНЦІЮ ЗА ОДИН РІК ТА СКІЛЬКИ ВИТРАТИЛИ ГРОШЕІ

ПАРИЖ, 19. серпня. — Франський часопїс подає статистику туристів, які відвідують Францію. В порозумінні і при допомозі департаменту торговал в Вашингтоні обчислено, що за послїдній рік відвідало Францію 220,000 американських туристів, які витратили в Франції \$26,100,000.

ВЕЛИКА ЗЕЛІЗНИЦА КАТАСТРОФА В НІМЕЦХІНІ

БЕРЛІН, 19. серпня. — На лінії Берлін-Кольноєня виколїлася експрес, який їхав зі шкоростю 50 миль на годину. Згинуло на місцї 21 осіб, а з істгалю 250 ранених.

КРИТИКУЮТЬ РОЗОРУЖНИЙ ПЛЯН КЕЛЛОГА. ЛОНДОН, 19. серпня. — Англійська преса ставляється з великою резервною до того уступу в мові секретаря стейту Келлога, в якій він порушує справу розоруження та заявляє за поширення всїхінтотської умови на карабл других країн.

Користайтеся з нагоди! ТЕПЕР БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ ПРИЙМАЄСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ВСТУПАЙТЕ СЕБЕ

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1893
 Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
 at 48 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.
 Entered at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.,
 on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
 Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES		ПОДПИСКА	
One year	\$ 7.00	Half year	\$ 3.75
Six months	\$ 3.75	Three months	\$ 2.00
Three months	\$ 2.00	One month	\$.67
Foreign and Jersey City Rates:		Half year	\$ 10.00
One year	\$ 15.00	Three months	\$ 5.00
Six months	\$ 7.50	One month	\$ 2.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
 За оголошеннях редакція не відповідає.
 Телефон "Свободи": 498 Монроу стр. Тел. У. Н. Союз: 1838 Монгомери.
 3 Канади наслідок відсутності грошей живих 22 т. за Foreign Money Order.
 Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЧИ ДІЄНО ПРОТВЕРЗІННЯ?

В останньому числі офіційного органу російської партії соціалістів революціонерів "Революційна Росія" міститься стаття під наголовком "К вопросу о национальной программе П. С. Р.". Вважаємо потрібним спитатися над цим питанням тому що якраз ця партія в часі її абсолютного панування в Росії по революції 1917 року завдала українському національному рухови найбільші ударів. Партія соціаліст-революціонерів через своїх партійних агітаторів, чи звичайних членів партії використовувала на Україні кожну нагоду, аби здекретувати український національний рух, аби його повалити як "рух контр-революційний". І якраз вина в неорганізованості України до часу захоплення влади большевиками в Росії, спала на російську партію соціаліст-революціонерів.

Партія та, починаючи від Керенського, Чернова і до самого останнього партійного рядовика, робила все, щоб скомпromітувати в очах мас український національний рух, як "дрібно-буржуазний і контр-революційний". В протилежності до української партії соціаліст-революціонерів, яка по соціальної програмі дуже близько стояла до російської партії, але визнавала національний рух і національне визволення основою кожного соціального визволення народних мас, російська партія соціаліст-революціонерів національний рух вважала контр-революційним, що веде до закріпачення буржуазією трудящихся мас певної нації.

Через ті оті ріжничі повстала та шалена боротьба між російською революційною владою та українською, а також і боротьба самих партій між собою. На Україні усеєх час перемагала українська партія соціаліст-революціонерів і вона веде українські маси, які видавали її при виборі 90% своїх голосів. Боротьба російської партії соціаліст-революціонерів за владу на Україні привела до того, що вони підготували на Україні ґрунт для большевизму, агітуючи проти національного руху. Зрештою і сама російська партія соціаліст-революціонерів відвоювала своєї грику, коли по захопленню большевиками влади в Петербурзі думала на Україні створити собі базу для боротьби з большевиками. Українство не піддавало російських соціаліст-революціонерів, як несприятливих ворогів національного визволення.

Скоро вже мене десятий рік від нас революції, як нарешті російська партія соціаліст-революціонерів влязла передсудкувати наново національне питання.

Трудно повірити, що такі старі заїди росоцистри прийшли чи то з мотивів теоретичних, чи гуманітарних і демократичних, чи яких інших, до тієї свідомості, що треба перевести ревізію в національній програмі їх партії та внести відповідні корективи. Думемо, що либа реальні обставини і відношення росоцистичних та націоналістичних сил рижних народів в усій Росії примушують їх стати на шлях ревізії своєї програми.

Зріст національної свідомості.
 Для кожного очевидним є те, що за останніх дев'ять років національна свідомість рижих народів, що заселяли буюш Росію, зростає до тієї міри, що вже жадними силами її не приборкаєш. Уже тепер гої думки про старі прагматичні методи, якими держалося панування росоцистичних елементів. Тепер вже і для сліпого ясно,

як раніше стояла в програмі партії соціаліст-революціонерів, тепер вже нікого не задовольняє. Тому треба виступити новий наліт: Союз народів Сходу Європи, який мусить бути немов би підвідомим Ліги Націй. Але це лише перші пропозиції, що вийшла з дискусії.

Порушили це питання ми тут тому, що завжди треба добре студіювати сили та психологію свого ворога, щоб вгадати його плани. До останнього часу російські соціаліст-революціонери, поруч з іншими росоцистими, були лише заклятими ворогами української державності. Коли вони тепер гадують змінити своє відношення до неї, то лише для них, бо будуть більше мати часу й можливості зайнятися своїми московськими справами.

Та й в те доводиться сумніватися, бо їх же газета "Дні" виступає ладі про українського національного руху.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ІВАНА ФРАНКА НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

Всеукраїнський комітет вшанування пам'яті І. Франка вислухав звіт відомістю, що проводить підготовку роботу в справі увічнення пам'яті Франка.

До збудування пам'ятника.

На доповідь пам'ятничої комісії комітет доручив висвітлити, які є можливості збудувати пам'ятник у Львові. Досі невідомо, чи буде там одведено місце для пам'ятника на якомуєсь великому майдані, чи буде лише дозволі поставити надгробковий монумент. В тому разі, коли не пошастить добитися відводу гарячого місця для збудування пам'ятника, гідного великого поета, тоді буде висунуто думку про доцільність будувати його не у Львові, а в якомуєсь великому центрі радянської України.

Вирішено також наважити зносити з львівських стовпів, щоб висвітнити, в якій стадії там питання про будування пам'ятника.

Далі комітет в основі ухвалив текст відомості до всіх громадян УСРР з закликом вносити жертви на збудування пам'ятника. Громадський комітет закликає всіх трудящих УСРР висловити свою, хоч невелику вкладку до загального фонду, щоб створити величній і художній пам'ятник.

Видання Франкових творів.

На доповідь видавничої комісії комітет взяв до уваги, що виданню творів "Рух" разом з "Книгоспілкою" видають твори І. Франка. Вже вийшло в 10 томів, а разом буде їх 32. В одному з чергових томів його видання комітет докладно висвітлює про життя й творчість І. Франка. Комісія визнає таж, що крім цього видання слід негайно розпочати повні академічні збори творів Франка, доручивши це Державній Україні. Текст цієї збірки буде подоголено з відповідними відомостями Української Академії Наук. Видання буде йти від імені Всеукраїнського Громадського Комітету Вшанування Пам'яті Франка.

Комітет висловив також за видання спеціальної популярної збірки творів І. Франка, по амбіціях Всеукраїнської. Вважаємо, що це найбільш потрібне, щоб їх біографія було вільною й на ювілейнашості. Преп'я за право з історії української літератури й науки. Комісія арештувала йде розглянути всі твори з історії української літератури, видані в останньому році, для присудження Франківської премії в розумію у тисяч карбованців. Було визначено, що найбільш заслугоє на увагу праця Коржаків, історія української літератури" т. І. Комітет обрає жюри в складі А. Т. Прихольця, М. С. Грушевського, С. В. Плян-

ґенка й представників од інституту марксизму та Головава, що мають остаточно узгодитися на тій, або іншій науковій праці для присудження премії.

Світкування по школах.

Няку проітовий щодо вшанування пам'яті І. Франка подав дитячий комітет. В травні, коли вже Україна святкувала десятиріччя з дня смерті Франка, в більшості шкіл вже почалася переправа. Тому намічено притосувати широко світкування по школах до початку нового навчального року, зв'язавши це з 70-літтям дня народження Франка. В лютому тепер буде виходити до шкіл про умови життя та праці й значіння Франка для трудящих, а також літературно-вокальна частина, переважно з Франкових творів. На своїй групі шкільна має влаштувати урочисті походи й мітинги в невідомо або свята, щоб і дорослі могли взяти в цьому участь.

До навчального програми шкіль в осінньому сезоні треба завести комплекс Франка, щоб всебічно висвітлити дітям його оточення, добу й значіння для української пролетарської культури.

Та й в те доводиться сумніватися, бо їх же газета "Дні" виступає ладі про українського національного руху.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ.

КРУТИ НЕ ВЕРТИ, А ВМЕРТИ ТРЕБА.

"Шинковська Січ" умістила поклік отамана Гриневичського під заг. "Грицаївщина" в Америці. Др. Назарук зараз так її передрукував в "Америці" та виклав отамана за те, що добре "всунув" Об'єднанню і редактору "Свободи".

Думаю собі, що аж тепер біда буде, коли вже заговорив сам отаман, коли вже і він став на оборони єпископа Богачевського, Церкви і Січової Організації.

Та й такі зараз пізнав, що то чимсь іншим пахне. Бо я є Січовиком і членом Союзу. Читавою обі газети від тієї і пригладую як однієї так і другій роботи. Я люблю Січ, люблю і У. Н. Союз, а стою за правдою. Тому не можу сказати, що "Свобода" виступала проти Січовиків чи Січової роботи. Навпаки, вона заірвала до неї та мистична заклики і дописи в користь Січової Організації. Ті статті та дописи, що були писані проти ґетьманату, походили такі від самих наших Січовиків. Я сам написав був в своїй часі таку допис. А писати проти ґетьманату, це ще не значить бути ворогом Січової Організації.

Потоплюючи і британці чпляються Др. Гриневичського знає, що наближається Січовий Збір, на яким треба буде злати звіт з єдиновалости. Він бачить добре, до чого ловив Січ др. Назарук і свого ґетьманського проваґандою. А тут Січовики об'єднать, а др. Назарук в Фінляндії. Як тут себе виправдати? Та нема нічого кращого як скинути віну на другого, себто на Об'єднанню і редактору "Свободи".

Та не туди скажу в горюх Скоропадщина і єдиновалости винні розподіли Січ. За них будуть відповідати і отаман Гриневичевий і др. Назарук.

І. Кляш, Січовик Б. сотні, І. Окр. і член У. Н. Союзу.

На доповідь дитячої комісії висловлено це побажання, щоб у кожній окрузі було призначено по одній школі ім. Івана Франка. Порушено це питання про спеціальне дитяче видання творів Франка.

Стіпендії в Інститутах і проф-школах.

На доповідь стипендіальної підкомісії комітет ухвалив звернутися до Наркомосвіти з проханням призначити 15 стіпендій для студентів ім. Івана Франка в Інститутах народної Освіти, з них 5 стіпендій передбачається вилати студентам-виходцям із Західної України. Порушено також питання про встановлення 50 стіпендій по профшколах України, при чим зазначено, що вилати стіпендій, слід при інших рідних умовах давати перевагу тим учням, що скінчили трудові школи ім. Франка.

Зважаючи на те, що роботи комітету тривають ще довгий час, обрано комісію, яка має розробити статут Всеукраїнського Комітету. Також обрано Комісію для переведення свята з нагоди 70-ліття народження Франка, що припадає на 16. серпня 1926 року.

ЧОМУ ШИРИТЬСЯ БАЛАМУЦТВО

Одні з наших читачів переслав нам втинок з "PASSAC DAILY NEWS", AUGUST 16, 1926, в яким описаний побут греко-католицьких єпископів: Нираділа і Такача в Пассеку. Часопис ставиться дуже прихильно як до обох єпископів так і до греко-кат. обряду та подає дуже точний опис торжества, а знова грубими буквами підносить свід проповіді єпископа Нираділа, який мав говорити про та пасейський страйк. Часопис той визнає за матір єпископів, називає утруску церкву греко-кат. церквою св. Михаїла, а глашуків українською греко-кат. церквою св. Николая. Через те саме дуже дивно вражає кожного читача те місце, в яким висновок дещезалого приналежності обох наших церков. Читаємо там таке: "ST. MICHAEL'S IS WITHIN THE JURISDICTION OF BISHOP TAKACH, BUT ST. NICOLAS IS NOT. THERE BEING IN THIS COUNTRY A SEPARATE POLISH EPISCOPAL SHEPHERD FOR ALL GREEK CATHOLIC PARISHES, WHOSE PEOPLE CAME FROM WHAT WAS FORMERLY KNOWN AS GALICIA."

Всі інформації подані добре і вірно. Навіть висновок дуже добре таку складну річ як справу політичної ліцеїзації: прихильно і крижезаціської єпископа Нираділа та, що він є єпископом в двох державах: Югославії і Чехословаччині. А про парохію української греко-кат. церкви св. Николая сказано, що вони походять з краю, який давніше називався Галичиною та що вони підлягають польському єпископському пастверству.

Дуже нам прикро, що ми через мусимо вертати до цієї теми, про котру ми вже не раз писали і фактами доказували, до чого доводять в Америці рутенство і візантійство, яке нас Українці компромітує тут на кожній кроці. Недавно тому оголосили ми голос самого та єпископа др. Богачевського як "візантійського пралата", який помістива американська газета в Шинго. В тім голосі виділи тімкі візантійський пралат і католицький єпископ грецького обряду. Тепер знова часопис в Пассеку пише собі вже тепер мабуть на власну руку про др-а Богачевського як "польського паствра".

За те, що ми то буючому справу через підносимо і люструємо новим фактом, посилається на нас певно нова лайка, що ми "дво єпископа". Та щож робити. Ми не перестанемо істи, доки з віни наших єпископів будуть далі ширитися ось такі баламуцтва, які дразнять шийні наші нарі. Бо коли єпископи всіх-других народів дбають про своє національне ім'я і ним гордяться, наші нім нехтують. З якої причини, нам не відомо, але факт остає фактом. Міг польський єпископ, як це ми подавали, ахвадити в згадці про Ехахристичний Конгрес польську державу і польський нарі, чом би тоді й нашому єпископови не згадати за український нарі. Чом не використати цієї нагоди, щоб і щею дорогою сполукарзувати наше національне ім'я. Чом при тієї нагоді не сказати дуже речень про терпіння хочби греко-католицької церкви від Польщою, коли вже не цілого нашого народу. А тоді певно не називали би єпископа Богачевського "візантійським пралатом" або "польським паствром". Всі знали би, що це український єпископ, колиб цей єпископ своєю українствою вусюди виразно сам зазначував, колиб відважився сказати про кривди, які зазнає наш нарі від Польки. Тоді можемо ручити, що ніяка газета не напише більше про єпископа Богачевського, що це "польський єпископ", а ми знова будемо в тім шасивім положенні, що не будемо до цієї справи вертати і не будемо "істи" єпископа хоч під тім оглядом. А що ми любимо всегда люструвати наші домагання і заміти відповідними примірами, так подамо й тім разом інтерв'ю, яке подав американським кореспондентом з нагоди Ехахристичного Конгресу литовський архієпископ Матувейчю. Польська газета "Глос Народу" подає в 4. 31 таку нотатку: "Архієпископ Матувейчю говорить, що Литва не зречеся Вильно. Дітройт, Миш. Архієпископ Юрій Матувейчю, голова рижсько-католицького колекта на Литві, який зуляпнувся тут з перебіг з Ехахристичного Конгресу, мав інтерв'ю з представниками американської преси, в якій говорив і про литовські справи, а між іншим про претензію Литви до Вильно.

Архієпископ Матувейчю, який тепер змінив собі назву на Матувейчю, був в своїм часі архієпископом віленської архієпископії в Польщі, але коли поляки переконались, що він робить шкоду Польщі та був прихильником Литви, мусів переїхати до Ковна. В своїм інтерв'ю єпископ Матувейчю підпис: "Політична мапа Східної Європи мусить бути змінена. Територія поділ визують як на докози, що територійний поділ, якого dokonано на підставі верзальського трактату, є тільки тимчасовим. Краї Східної Європи не мають сьогодні ніяких границь, ні етнографічних ні історичних або географічних. Той факт є головною причиною тих неспокоїв, які панують в тій часті Європи. Бу заглядати приміром про Вильно. Вильно є столицєю Литви і центром цілого народного життя Литовців. Кожда унія в тій місті не історичний литовський пам'ятник. Місто це віддано Литві на підставі верзальського договору. Коли польський генерал Желіговський зняв Вильно, ніяка велика церква не запропастує проти нього. Поща загарила Вильно і держить його до нині. Ліга Націй навіть потвердила окупацію литовського міста Полькиами. Та Литовці ніколи не згодяться, щоб Польща задержала Вильно при собі. Для литовського народу Вильно остає наддалі центром литовської культури і жерелом її народної традиції."

Колі-б подібне становище супроти Польщі зазнавали перед американською пресою українські єпископи, то певно не

ширилося би баламуцтво і їх не вважали би "польськими пастврами". З той власне причіни домогалось і ми, щоб наші єпископи говорили про наш нарі та наше повновладдя під Польщою так, як говорять про свій нарі литовський архієпископ Матувейчю.

"ДАРІВНА"
 ПОВІСЬ
 ОБЛАДНА КОМП'ЮТЕРІА
 ІЛІА ДІА
 МОНІА ВІДПІА І НАПІСІА "СВІДІА"
 "СВІДІА"
 48 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ХМАРН
 ІЛІА ДІА
 ІВАНА НЕЧУА-ЛЕВЬСЬКОГО
 ШІА 32.00
 "СВІДІА"
 48 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

